

Polnina v državi SHS pavlačena.

Naročnina listu: Celo leto K 120—, pol leta K 60—, četrt leta K 30—. Izven Jugoslavije: Celo leto K 150—. Inserati ali oznanila se zaračunajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upravištvu sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Posamezna številka stane 1 krono.

„Straža“ izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravištvu je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — Z uredništvom se more govoriti vsak dan samo od 11. do 12. ure dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. — Nezaprite reklamacije so poštne proste. — Telefon št. 220.

16. številka.

Maribor, dne 11. februarja 1921.

Letnik XIII.

Država --- Bog!

Svoje dni smo se vedno borili proti državi, ker je bila protinarodna. Proječa država Avstrija ni ničesar bolj sovražila, kakor narodnost. Sedaj v Jugoslaviji pa smo, kakor se zdi, padli v drugi ekstrem. Ničesar ni gotovim državnim voditeljem zadosti narodno, čez noč hočejo vse različne Savlje in Pavle napraviti za zarizane Jugoslovane.

Narodno edinstvo in jugoslovanstvo se že tako goni po različnih ministrskih odredbah, da že vsem treznim Jugoslovanom preseda. Izraelci so svoje dni dvignili zlatega teleta na oltar in se pred njim na kolenih valjali. Podobne prizore hočejo imeti tudi naši različni brihtni demokrati ministri. Dan na dan pošiljajo različne odredbe, med svet in rotijo vse na dežlo za edinstvo, ko vendar je „mirna Bosna“ in smo vsi za enotno Jugoslavijo.

Kakor vse kaže, bomo morali zopet v boj, pa ne da rešimo državo nemilega jarma, temveč gotovih prenapetih elementov. Vzeli so jugoslovanstvo in državo v zakup in sedaj v imenu tega jugoslovanstva in narodne države uganjajo prismojke, da se vsem gabi.

V imenu jugoslovanske edine države se morajo nehati vse zasebne šole, Bog ne daj, da bi kakšna šola ne bila neposredno podrejena ministrstvu v Beogradu in bi država ne plačevala učiteljev. Takšne šole so že državi nevarne, seveda tudi edinstvu. Država mora varovati in čuvati svoje pravice. Vsi starši so nevarni revolucionarji, ki se drznejo poslati otroka v zasebno šolo.

Seveda v narodni državi mora biti tudi vse narodno-enotno. Veliko skrb so imeli tukaj gg. ministri, kako narodnost ujediniti in centralizirati. Brihtni dr. Zerjav jih opozori na dišne Sokole. Sokole treba centralizirati in poddržati in vse bo dobro. Izdala se je odredba in na eden mah se je spremenila vsa množestvilna jugoslov. mladina v nadnarodne Sokole. Gg. ministri so si oddahnili, modra odredba jim je odvzela skrb.

A v tem še ni končana njihova velikopotezna akcija za edinstveno državo. Vršijo se naj podučena predavanja po celi Jugoslaviji o narodnem edinstvu. Ustanovi naj se poseben fond, da se bodo iz njega plačevali apostoli narodnega edinstva.

Gg. ministri ne imajo toliko skrbi z našim narodnim edinstvom in pošiljajo nam več tako očetovskih odredb. Državnega varuštva in absolutizma smo bili že dovolj siti pod rajno Avstrijo, sedaj pa nas pustite pri miru. Brigajte se za gospodarski procvet države, da bodo manjši davki, boljša valeta in večja zadovoljnost, v naše zasebno življenje pa se ne vtikajte. Glede šolstva imate samo splošno nadzorovalno pravico, da se vsak primerne izbrazdi. Kje in kako pa se naj izbrazdi, to državni ne naj nič ne briga. Tudi mislimo, da gg. ministri ne morejo, četudi imajo še tako visoke pojme o narodnem edinstvu, siliti v gotovo vrsto tekočih in vzgojnih organizacij. Za svoj dušni in telesni blagor skrbi vsak za sebe, telovadi kjer on hoče, se navdušuje za načela, kakor sam hoče.

Država, in če tudi v imenu narodnega edinstva, ga ne more in nima pravice zaslužiti in nam v notranjih duševnih zadevah dajati kakršna navodila.

Država nam katoličanom še ni Bog, temveč navadna človeška ustnava. Nad državo so še višje dobrine, naša katoliška načela. Teh ne bomo pustili nikdar teptati, svojega duha pa vklemiti v verige ozkosrčnih državnih absolutistov, ki hočejo celo našo duševno življenje zajeti v same paragrafe.

Liberalci in komunisti so enaki norec. Liberalci hoče biti svobodomi-

Versko politična svoboda v očeh liberalcev.

Žaba liberalnega triumvirata „Jutro“ se je v zimskem času v številki od srede napihnila ter skuša v svojem uvodniku pogoltniti vse klerikale, — katere treba pobiti, če ne gre drugače: z železno pestjo.

„Jutrov“ uvodnik od srede je plitev, kakor bi ga kvečjemu lahko priobčil „Tabor“, a ker je proti koncu hudobno lažnjiv, mu hočemo posvetiti par vrst.

Iz ravnokar omenjenega članka odseva surovost, liberalni teror Zerjavovega kova in skrajno nepoznanje razmer.

Od Slovencev smo do mala vsi katoličani; a seve vsi slabi državljani, katere treba pobiti s pestjo. „Jutro“ piše: „Samoobramba države velevala, da se pobije na tla klerikalizem, če treba z železno pestjo.“

Mislmo si, kakšen je ob tem konfliktu dolžnosti položaj državnih namščencev: prisegli so državi in od nje izvira njih eksistenca, klerikalno prepričanje pa jim velevala politično zvestobo papeževi in škofovski politiki. Ali so taki uradniki mogoči? Ali mora biti klerikalec zvest Jugoslovan? Tako „Jutro“ ob času, ko se delajo predpriprave za konkordat med Vatikanom in Beogradom. Ako bi smatral Beograd sv. Stolicu za takega državi nevarnega lintverja, ne bi sklepal z njo pogodb sporazuma. Lepo se bodo zahvalili naši katoliški uradniki „Jutru“ za njegovo sodbo o njih. Kar ti vsi ljudje bi se naj sedaj pognali preko državnega praga zgolj iz dejstva, ker so katoličani, ker so v demokratski državi, kjer vlada taka svoboda vesti in političnega prepričanja, da smeš biti Turek, budhist — samo katoličan ne, demokrat in komunist, samo — klerikalec ne, ker teh se najbolj boji liberalna stranka, ki je skrupulana po milosti in jo zastopajo tam v Beogradu trije možiceljni, kateri imajo za naš narod salamensko žalost no preteklost.

„Ali more biti klerikalec zvest Jugoslovan?“ vprašuje „Jutro.“ Vprašamo: Ali zamore biti jugoslovanski minister bivši avstrijski oficir dr. Kukovec, ki je ponudil Radgono Nemcem, in se je kot minister potegoval za —

seln. V svoji svobodomiselnosti pa se drži najbolj nazadnjaških in absolutističnih manir. Komunist pa je altruist, poln namišljene ljubezni do bližnjega. V dejanju pa izstrada do moga človeštvo s svojim goljufivim absolutizmom.

Nočemo ne liberalcev ne komunistov, ampak krščansko svobodo, ki pusti vsakega človeka v miru. Varovati se moramo samo prestopkov zoper božji in nračni red, nihče pa nas ne more siliti, da bi nosili kakšne od liberalcev nam namišljene krinke.

Demokratski ministri so kakor kralj v bajki, ki je kupil svojim palahom rdeče kapce, vsakega pa, ki je proti njegovi volji nataknil belo ali pisano pa je obesil.

Gg. ministri pustite stvari v miru, ki vas nič ne brigajo. Ne iščite slovonov, kjer so samo muhe. Jugoslovani nismo še tako nezreli, da bi potrebovali za vsako svobodno dejanje očetovskih navodil in odredb od gg. ministrov. Zato pa prosimo za manj svobodomiselnosti, pa več svobode.

Naša „svoboda“.

Odkar si je ustanovil jugoslovanski narod svojo lastno državo, je čitatelj v našem časopisu toliko neodrešeni, oziroma neosvobodjeni domovini, ki čaka željno na končno spojitje z materjo Jugoslavijo. Dan za dnem čitamo o nasilstvih, insceniranih odstranjenih sovragov, in ravno radi tega se nam vriva nehoti misel:

nemško samoupravo Celovca? Ali zamore postati jugoslovanski poslanec mož, ki je v času, ko so Korošci in Kreki pripravljali Jugoslavijo, nosil srebrni rog na avstrijsko fronto ter doma zabijal žreblje v avstrijske — „Wehrmanne aus Eisen“, da je kazal pred svetom — vendar ne jugoslovanstvo, ampak avstrofilstvo? Vprašamo: Kam spada mož, ki je bil obsojen radi agromerkurista, ki se je skrival po svetu, da ni osedel zaslužene kazni, a sedaj je lahko predsednik deželne vlade, poverjenik pravosodja in poslanec v Beogradu? Kaj takega je mogoče le pri nas v Jugoslaviji, kjer je liberalcem dovoljeno vse, četudi so bili še pred najkrajšim časom avstrijski oficirji, častilci, avstrijskih železnih figur in obsojeni agromerkuriji. Povrh so pa ravnokar omenjene liberalne korifeje še vedno katoličani, saj nikjer ni bilo čitati, da bi bila deteljica Kukovec — Zerjav — Tavčar podala ostavko katolicizmu, a kljub temu so lahko ti ljudje na najvišjih mestih in so danes najboljši avstrijski oficirji in agromerkuriji.

Nadalje pravi „Jutro“: „Država se ne vtika v versko prepričanje učiteljskega“, in malo prej zgoraj pa zahteva „Jutrov“ člankar, da mora prav vsak katoličan iz državne službe.

Ob koncu pa pravi „Jutro“: „To naj dobro uvažuje zlasti tisto uradništvu, zlasti pa učiteljsko, ki do danes ni razumelo, da se dvema gospodarjema ne more služiti.“ Mladoliberalci groze, ker so sedaj slučajno v vladi, uradništvu in učiteljsstvu z najostrejšim orožjem, katerega so zmogni vihteti le bivši avstrijski oficirji in agromerkuriji.

Cel „Jutrov“ članek je izbruh jeze liberalne žabe, ki je prilezla iz demokratske mlakuže in hoče terorizirati sedaj tega nesrečnega klerikalnega zmaja. Ne dolgo, pa bomo slišali spet glasen štrbunk v mlako in žaba bode ostala žaba!

„Jutrov“ člankar pa je to pot dokazal, koliko smisla da ima mladoliberalna gospoda za versko in politično svobodo!

ali se vse to, kar se dogaja onstran mej, ne vrši tudi v mejah naše države? Ali se izvajajo nasilstva res samo nad brati onstran meja? Da in tudi ne!

Na veliko žalost je res, da morajo sinovi našega roda klanjati svoje tilnike pod noge brezsrčnih uzurpatorjev, res je pa tudi, da živimo v državi, v kateri vlada ogabni teror, katerega se poslužujejo sinovi našega naroda v svrhu izvedbe strankarskih mahinacij.

Beseda „svoboda“ je postala fraza. Demokratske, zares demokratske svobode ni v naši državi, ker jo zatirajo ravno tisti, ki so si jo zamislili kot kardinalno točko svojih blestečih programov. Da živimo zares v dobi ostudne reakcije, pričuje značilen dogodek, ki se je vršil ob priliki sprejema francoskega generala Francheta d'Esperaya v Beogradu. Med ostalimi točkami središča je bila uvrščena tudi maršeljeva, francoska himna, ki bi jo naj vojaška godba svirala ob prihodu vlaka, v katerem se je pripeljal znameniti vojskovodja. Toda tik pred prihodom vlaka je sprejel kapelnik godbe „strogo poverljivo“ pismo od ministarstva unutrašnjih dela, v katerem prepoveduje gospodin ministar sviranje maršeljeve, „ker se nahajajo v tekstu omenjene himne besede in misli, ki nasprotujejo naredbam vlade in pozivajo narod k pobuni.“ Kot surrogat za maršeljevo je pa priporočil gospodin ministar izvajanje zares „popularnih“ pesmi in sicer: „Rado

ide Srbin v vojnike“, ali pa „Ja sam Srbin radikal.“

Jasno je, da je bila naperjena ta prepoved v glavnem edinole proti meščanskim republikancem, ki ne uživajo radi decentralističnih teženj simpatije Pribečevičevih trabantov. Kdo vidi v takem počenjanju toliko hvalešano svobodo?

Minister Pribečevič nam pošilja pismo, v katerih napoveduje kulturni boj, minister za notranje zadeve se trudi, dvigniti stalež policije in orožništva na visoko število, vlada izdaja naredbe proti komunistom, ki se pa v resnici ne udeležujejo točno, v konstituenti pa majorizirajo zastopniki srbskega dela naroda Slovence in Hrvate.

V Vojvodini so organizirali velesrbsko orijentirani pribečevci strastno gonjo proti Bunjevciem in Sokcem, kateri so za časa bivše monarhije toliko trpeli pod madžarskim režimom. Pribečevič hoče, da postanejo Bunjevci, in z njimi vred lepa Subotica srbski, da se odpovedo latinici in da sprejmejo cirilico. V to svrhu so „uredili“ poštni promet med Subotico in Zagrebom tako, da Bunjevci niso dobivali niti časopisov iz Zagreba, samo da bi pozabili na hrvatsko. Iz šol so jim vrgli hrvatsko knjigo in predpisali v cirilici pisane knjige, nameščali so ne-kvalificirane učitelje Srbe, med tem, ko kvalificiranim Bunjevciem niso dali mesta v šoli. Iz šole se vrgli križ in kateheta, cerkvene obrede in pridige pa so postavili pod direktno kontrolo policije.

V bajske trikotu, na katerem biva 30.000 Bunjevcev in le zelo neznatno število Srbov, so imenovali šolske nadzornike tako, da sta od 30 jedva 2, ki pripadata bunjevski narodnosti. V subotški mestni senat so se protipostavno vrinili demokratije, ki tekmujejo v preganjanju vsega, kar ne trobi v srbski rog.

To je tista velika svoboda, zajamčena v prestolnem govoru in v raznih izjavah kabinetov. To, kar uganjajo Pribečevičevi pretorijanci v Vojvodini danes, bodo izvajali jutri na Hrvatskem in pojutrajšnjim v Sloveniji. Bodo pripravljali Vere v jugoslovanstvo ne bomo izgubili nikdar, čeprav jo hoče izriniti iz naših src sam Pribečevič, veliki madžaron v bivši monarhiji in velesrbin v sedanjih kraljevini. Strnimo se v močno falango v boju proti rastoči velesrbski hidri, in delimo za zmago iskrenega jugoslovanstva, ki nam šele bo prineslo zaželjeno svobodo.

Politični pregled.

JUGOSLAVIJA.

Na zadnji seji ustavnega odbora pod predsedstvom dr. Vesniča so govorili: črnogorski republikanec Jovan Djanović, ki je naglašal ujedinjenje, a napadal monarhistično obliko naše države. Kot republikanec ni za federalizem, ne za centralizem, a za srednjo pot med obema in proti senatu. Za tem republikancem je dobil besedo dr. Šimrak iz Jugoslov. klub, ki je odločno odklanjal centralizem naše države po vladnem načrtu. Zavzemal se je za legislativne pokrajinske avtonomije in za dve zbornici ena bi se naj ukvarjala s politiko, a druga pa s socialnim skrbstvom in gospodarstvom. Dr. Šimrak je zaključil svoja izjava z zahtevo socializacije industrijskih podjetij. Za Šimrakom sta še govorila musliman Spaho proti mejam z Bolgarijo in komunist Marković.

Beograjska vlada je sprejela osam členov obsegajočo prehodno ustavno naredbo. Eden izmed teh členov zahteva od regenta prisego na ustavo, pa tudi vsak poslanec se bode moral zakleti na ustavo. Zakonitost ustave bo določila narodna skupščina.

Zakoni bivše Srbije o državnem svetu, o centralni državni upravi itd. se bodo razširili na celo SHS kraljevino z izjemami, kakor jih bosta dočela vlada in ustavni odbor. Sedanje pokrajinske uprave ostanejo še tri leta, vendar jim bodo načelovali kraljevi namestniki pod neposrednim nadzorstvom notranjega ministra. Namestniki pokrajinskih vlad bodo uradniki in se bodo postavljali od notranjega ministra. Po preteku treh let bodo prenesle posebne komisije pristojnost pokrajinske vlade na posamezna ministrstva.

ITALIJA.

Po Italiji so vseh vrst incidenti na dnevnem redu. Vse razne delavske pobune so se sedaj prelevile v generalno stavko, katero je proglasila delavska zbornica v nasprotju s komunisti.

D'Annunzio bo začel spet rovariti v svojem gnezdu ob Gardskem jezeru in pripravila zopetne pohode, kakor to sam izjavlja v raznih brzojavkah.

AVSTRIJA.

Avstrijske politike je zelo poparila vest, katero jim je sporočil kancler Mayr in zaupal, da je ententa odločno proti priklonitvi Avstrije k Nemčiji, sicer bo nastopila ententa proti Avstrijcem z vijakom represalij.

NEMCIJA.

Nemčija se bo udeležila londonske konference samo pod pogojem, da se bodo obravnavali pri tej priliki nemški protipredlogi proti pariškemu diktatu Nemčiji.

RUSIJA.

Rusija se pripravlja na vso moč na ofenzivo proti Rumuniji iz gospodarskih ozirov. Pred to boljše-riško ofenzivo se tresejo Rumuni ter je stopil rumunski general Avarescu v stik s poljskim generalnim štabom v svrhu skupnega nastopa Rumunov in Poljakov proti Rusom v slučaju ruskega napada.

Politična poročila.

p RADIČ IN KONSTITUANTA. Radič in njegovi tovariši so se začeli počutiti v Zagrebu nekako osamljene. Pripravili so se, da samo „čič“ ne ča nič, treba bo v Beograd, če ne jih bo začelo hrvatsko seljačko ljudstvo psovati z lopovi. Da se zabarikadirajo pred ljudsko obsodo, so poslali radičevci svojega goloba dr. Basaričeta zopet v Beograd, da pretiplje beograjski teren in sporoči, kako bi zamožal Radič in njegova garda v Beograd. Včeraj je poročal patroler Basariček radičevcem o vseh svojih beograjskega pohoda. Najbrž se bo izvršil Radičev obisk konstituyente malo prepozno in gospod Štipica bo s svojim čekanjem v banski prestolici zaboravil republiko, avtonomijo in banstvo.

p CEHOSLOVASKI zunanji minist. dr. Beneš, ki se je mudil v Rimu in potuje sedaj po Spodnji Italiji, se je oglašal za svojega bivanja v Rimu v Vatikanu, kjer je posetil kardinala Gasparija ter papeževa sekretarja: Tedeschinija in Cerottija. Cerkveno politični porazgovorili med zastopniki Vatikanu in Benešem se bodo vršili po Beneševi vrnitvi iz Neaplja.

p ITALIJANSKI FASISTI in bodoče volitve v Italiji. Na italijanske državnozborno volitve so se že začeli pripravljati fašisti potom nacionalni boj oznanjujočih resolucij. Fašisti so že imeli poseben kongres, na katerem so sklenili, da naj imajo bodoče volitve poseben nacionalni značaj in vsi Italijani naj bodo enotni pri volilni borbi. Italijanske zborovne volitve bodo res en klopčič pobjev, pretopov in požigov, ki bodo organizirani po značaju nacionalnega boja od strani fašistov, ki so negovanji vlade. Največ bodo trpeli od podivjanosti fašistov naši bratje v neodrešeni domovini, ako se bodo udeležili volitev.

p USTAVNI načrt komunistov predvideva vojaške, delavske in kmetijske soviete po ruskem vzorcu, ki pošljejo svoje delegate v centralni sovjet. Ustava ni strogo centralistična, a še manje decentralistična. Načrt vsebuje načelno rešitev socijalnih in gospodarskih problemov in sicer: ukinitje privatne la-

stnine, ekspropriacijo velikih posestev in podjetij, padec družabnih mej, vojno obveznost in ustanavljanje narodne garde za obrambo države.

Dnevne vesti.

d »NACIONALIZACIJA«. Pod gornjim naslovom je zagledal »duhoviti« članek dr. Avg. Reisman-a, priznanega strokovnjaka v narodno-gospodarskih, vprašanjih, v 30. in 31. številki njegovega »lajbžurnal« zaželjeno luč sveta, kar nam je že v naprej oznanjevala deska v Jurčičevi ulici. Članek je res zelo zanimiv. Kdor hoče dobiti vpogled v delovanje demokratičnih samoderžev v osrednji vladi, naj vzame omenjeni številki »Tabora« v roke in bo marsikaj izvedel, kar mu je bilo doslej prikrito. Komur ni znano, kako so liberalni advokati kot nadzorniki nemških podjetij in posestev »zastopali in čuvali« koristi naše države, naj čita »Tabor«, saj so beležili vse demokratske grehe v svoji naivnosti sam g. dr. Reisman, veliki demokrat pred Bogom in slamoreznica pred ljudmi. Posebno poglavje so posvetili gospod Reisman ustanavljanju podružnic raznih hrvatskih čifutskih bank. Ni nam znano, komur so pisec članka namenili tozadevne klobute, ker smo mnenja, da nas ne morejo zadeti. Navsezadnje vendar niso klerikalci podpirali zagrebških židov, ki so se pokazali 28. novembra kot izvrstni poznavalci konjunktura in kot zvesti zagovorniki »državotvornih« idej. G. dr. Reisman-u smo hvaležni, da je pripomogel z obelodanitvijo omenjenega članka do jasnosti. Smo vsaj izvedeli, da vodijo židovska podjetja ob naši severni meji nemški ravnatelji in nemško-židovski upravni svetniki, katerim služijo razni »jugoslovenski žepoljubi«. Vprašanja, iz katerih vrst se omenjeni »žepoljubi« rekrutirajo, si g. Reisman iz nepotrebne previdnosti niso stavili. — Članek je ponesrečen poizkus; njegovemu piscu je tekel najbrže res samo izpod peresa in pri vsem tem je bil namen zagrešen, ker se v njem zrcalijo neodpustljivi narodni grehi demokratov. Na narodno-gospodarskem in socijalnem polju ne bo šlo, morda se vam posreči kakšna gledališka recenzija ali pa podlistek.

d NOVA KORITA. V izmišljevanju novih korit so demokratje zares pravi in nedosegljivi mojstri. V kratki dobi, odkar so na krmilu, so si omislili že celo vrsto vodilnih jasi, pripravljenih za najudanejšo, obenem pa tudi najneestrpnejšo centralistiko demokratskega kova. Dobili smo državna podtajništva, ki so zelo mastna korita, čeprav ne dosežajo ministrskih. Sedaj pa izdelujejo v trgovinskem ministstvu, kjer ministruje naš mlobo-bradni Lojze Kukovec, načrt o ustanovitvi novih generalnih konzulatov v inozemstvu, katere bodo vodili državni uradniki. Pa naj kdo reče, da naš Lojzek ne delajo za narodov blagor!

d DRŽAVNI PODTAJNIKI. Demokratje so zavzeli glede vprašanja državnih podtajnikov stališče, da naj se imenuje iste iz vrst parlamentecev, ker naj bi vršili svojo dolžnost kot namestniki ministrov. Ali hočejo s tem morda doseči pristop k dvojnemu koritu? Dr. Zerjavu bi gotovo kazalo, dobivati poslanske dijete; kot odškodnino za eventualno vtičanje v vladne posle bi tudi ne bilo neumno, prejemati mastno plačo državnega podtajnika. Res, vse za blagor — svojih žepov! To je vodilna misel »jugoslovenskih žepoljubov«.

d LEPA NAŠA DOMOVINA. Belgrajski »Balkan« ugotavlja, da sta si poslanca in člana demokratske stranke, gg. dr. Dušan Vasiljevič in Nikola Stojanović pustila izplačati 400.000 ozir. 200.000 K — vojne odškodnine. Ker jima omenjenih svot nista hoteli izplačati niti državna blagajna v Beogradu, niti zemaljski v Sarajevu, sta se »obrnila« v tej zadevi do g. dr. Vesniča, ki jima je plačal zahtevane svote kot šef vlade iz dispozicijskega fonda. — Dr. Ferdo Kastl, šef oddelka za mineralna olja pri ministstvu za prehrano, je kupil na državni račun 100 vagonov bencina po 9 dinarjev, in to v času, ko je bil bencin po 5 dinarjev ter s tem oškodoval državo, svojemu žepu pa pripomogel do 4 milijonov dinarjev. Pravijo, da bodo proti njemu uvedli strogo preiskavo. Pri tem naj pazijo, da ne bodo vodili preiskave ljudje, ki imajo sami maslo na glavi. — V Jugoslaviji so vsi

enaki, kar spričuje razpored plačevanja davkov, objavljeno v »Služb. Novinah«: Red. br. 23. Jovanović Z. Miloja, minister na razpoloženju (Cetinjska ul. 4) — 5 dinarjev. — Red. br. 25. Kravljanc Niko, najemnik (Zahumska) — 114 dinarjev in 20 para. Res, ponižne cvetke demokratske korupcije!

d SLOVENSKE profesorji v Srbiji. »Jutro« poroča, da bodo slovenski profesorji obiskali v letošnjih počitnicah Beograd Vojvodino in tudi Kosovo polje. Gotovo se že zanimajo za službena mesta, ki jih bodo zavzele v tistih krajih. Upamo, da bodo posnemali profesorje tudi državni uradniki, katerim se obeta tam doli baletpa »bodočnost«. V svrhu boljšega razumevanja »ideje popolnega jedinstva« bi bilo priporočljivo, da napravijo tako ekskurzijo predvsem vneti zagovorniki centralizma, ki se še vedno potikajo na naših sodnihjih. Mogoče jim preskrbi ob priliki vojaška oblast »objave«, s katerimi bodo kot rezervni oficirji lahko potovali po Srbiji, kamor jih vlečejo demokratska srca. S tem bodo prav dobro služili namenu, preprečiti v Sloveniji »nad-produkcijo« duševnih delavcev, ki naj iščejo zaslužka v južnih delih države.

d VPRAŠANJE našemu finančnemu ravnateljstvu. V Kaplji, pošta Ribnica Brezno, ima tobačno trafiko Ludmilla Strabegg, ki izpolnjuje celo slovenske čeke z nemškimi besedilom in potvarja uradne nazive slovenskih krajev; n. pr. piše Reifnig—Fresen. Ali bi ne kazalo, podeliti to tobačno trafiko kakemu slovenskemu invalidu?

d DEMOKRATSKA narodnost v Ptuj. Videli smo uradni akt ptujske mestne hranilnice iz letošnjega leta. Napis se glasi doslovno: »Sparkasse der landesfürstlichen Kammerstadt Pettau«. Če se ne motimo, imajo pri zavodu glavno besedo ptujski lažinarodni demokratje in posebej še vodja okrajnega glavarstva, g. dr. Otmar Pirkmaier.

d NEMSKA NESTRPNOST. Neke mariborske ugledna Slovenka, katere je pred par dnevi se samo tri dni mudila v Gradcu, nam piše o narodni nestrpnosti graških Nemcev sledeče: Po družbinskih opravkih sem bila pred tremi dnevi v Gradcu. Poznam to mesto pred vojno in za časa svetovne vojne, toda varala sem se, ko sem si domišljevala, da je beda in glad iztrezil graške Nemce. Preteklo soboto nekako ob 3. uri popoldne se vsedem v tramvajski voz. Da se izognem morebitnim neprilikom, sem povsod govorila samo v nemščini. Toda glej! V gornjem kotu tramvajskega voza opazim znano mi slovensko deklo iz Savinjske doline, ki se nahaja pri nekem v Gradcu bivajočem Slovencu. Kot znanci sva si stisnile roke ter se pričeli pogovarjati v slovensščini. Nič hudega sluteti, so naji nemška ženščeta, ki so se slučajno nahajale v vozu narahile s psovko: »Verdammt windische H...e, geht's auch nach Laibach, dort kennt's ihr windisch plappern!«. V tem hipu so začele pobesnele graške Nemke po naji udrihati z ročnimi torbicami in dežniki. K sreči je voz obstal, kajti bilo je križišče Annengasse. Z največjim naporom sve srečno izstopile, toda graške olikane Nemke so naji še celo izven tramvajskega voza pošeno opsovale in neka dražestna graška grofica je mene in mi znano slovensko deklo tako silno udarila z dežnikom po glavi, da se je revni slovenski dekli vlila kri iz nosa. Tako poročlo. Človek bi ne mogel verjeti, da se še vedno najdejo v izstradani Nemški Avstriji ljudje, kateri pač ne morejo in tudi nikdar ne bodo opustili sovraštva do Slovencev. In pri nas v Jugoslaviji? Tukaj sme vsak »švaba« nemoteno govoriti vsepovsod v nemščini, nobeden človek mu ne krivi lasu! Jugoslovanska potrpežljivost, kje si?!

d KAJ PA JE TO? Vinarski in sadjarski odsek Kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru je objavil v 4. številki »Kmetijskega lista« poziv vsem vinogradnikom radi uvoza it lijaškega vina, ni pa poslal člančiča tudi »Slov. Gospodarju«, ki je kot najstarejša glasilo našega kmetijskega ljudstva stal na braniku kmetijskih interesov že takrat, ko še »Kmetijskega lista« ni bilo. Ali je postal morda Vinarski odsek zavetišče samostojnih in

liberalnih strokovnjakov? Kmetijska družba je, oziroma naj bi bila nadstrankarsko strokovno društvo, do katerega imamo vsi enako pravico. Upamo, da se prihodnjič »Slovenskega Gospodarja« ob takih prilikah ne bo preziralo.

d MARIBORSKI POROTNIKI. Za I. porotno zasedanje, ki se začne v Mariboru dne 7. marca, so bili dne 7. februarja izžrebani ti-le glavni porotniki: Lešnik Anton, posestnik, Hotinja vas; Segula Konrad, inženir v Ptuj; Čeh Jurij, posestnik, Podvinci; Ozebek Franc, trgovec, Makole; Rečnik Ludovik, posestnik, Hoče; Jurij Pajtler, posestnik, Kumen; Muller Alojzij, mesar, Ruše; Korpar Andrej, posestnik, Osluševci; Urh Jožef, vinski trgovec, Ormož; Brenčič Alojzij, trgovec, Ptuj; Frasn Franc, posestnik, Dobrenje; Ferline Jožef, posestnik v Partinju; Medved Matija, posestnik, Sv. Lovrenc na Dr. polju; Peklar D., posestnik, Sv. Jakob v Slov. gor.; Jurjašovic Matjaž mlajši, trgovec v Središču; Farkaš Jožef, posestnik v Iljaševcih; Drevenshek Ivan, posestnik, Pobrežje pri Mariboru; Prejao Konrad, posestnik, Podgorci; Škrlec Franc, posestnik, Vičanci, Rauš Iv., posestnik Obriž; Babič Martin, posestnik, Pušenci; Tombah Davorin, trgovec, Sv. Vid; Bratina Alojzij, studenčni mojster, Sv. Križ; Thaler Ignacij, župan, Gornji Duplek; Mikl F., posestnik, trgovec in gostilničar, Gajinci; Kröpl Lovro, posestnik, Starše; Antolič Franc, posestnik, Žerovinci; Marolt Lovro, posestnik, Studenci; Serne Miha, trgovec, Ruše; Vraz Avgust, posestnik, Cerovec; Mezna-rič Janez, posestnik, Bukovci; Ivan Tement, posestnik, Rošnja; Marko J., posestnik, Plintovec; Bezjak Franc, posestnik, Moškajinci; Muršič Ivan, usnjari, Makole. — Nadomestni porotniki: Berdajs Vilko, trgovec, Čutič K., puškar, Kaučič Josip, trgovec, Kodrič Stefan, trgovec, Črno Karel, klepar, Birgmaier Anton, trgovec, Bureš Fr., urar, Ornik Martin, krojaški mojster, Potočnik Ivan, čevljarji mojster, vsi v Mariboru.

d UMRL je sin in sorodnik znanih skladateljev Ipavcev, dr. Josip Ipavič, okrožil zdravnik v St. Jurju ob južni železnici in skladatelj.

d PODPOLKOVNIK ZUNKOVIC upokojen. Podpolkovnik M. Zunkovič, znani autor raznih znanstvenih publikacij, ki je bil imenovan za komandanta osješke okružne komande, je v pokoju.

d NAS SEF razmejitvene komisije, ki bo delovala na razmejitvi med našo in italijansko državo, je imenovan od vlade polkovnik generalnega štaba Kalafatovič. Ostali člani in pomožna osebja te komisije bo imenovano od vojnega ministra.

d LEPA SVEČANOST v Subotici. V Subotici, kulturnem in gospodarskem središču bunjevskih Hrvatov, se je vršila zadnje dni lepa svečanost, ki so se udeležili tudi poslanci Jugoslovanskega, Narodnega in Muslimanskega kluba. Navzoči so bili gg.: Dr. Anton Korošec, dr. Josip Hohnjec, Ivan Stanovnik, župnik Klekl in dr. Simrak, vsi od Jugoslov. kluba; Narodni klub je zastopal doktor Ivan Pavičič, muslimansko organizacijo pa profesor Salih Bajlić. Poslanci so prišli v Subotico, da prisostvujejo lepi proslavi bunjevačkega Velikega Prela. Opoldan so bili povabljeni poleg drugih osebnosti naši poslanci na banket, ki jim ga je dal na njihovo čast dr. Sudarevič, znani voditelj Bunjevcev. Na pozdravni govor dr. Sudareviča je odgovoril dr. Korošec sledeče: Imamo stranko, ki pravi: Proletarci vsega sveta, ujedite se! Tako pravim tudi jaz: ujedinite se vsi, ki nočete nadvlade enega elementa v naši državi! Misel Jugoslov. kluba je bila, zbrati okoli sebe čim največje število tistih poslancev, ki hočejo, da se uredi naša država na temeljih ravnopravnosti vseh treh plemen. Uverjeni smo, da se bo širila ta misel Jugoslov. kluba in da bodo stranke, ki se borijo za ravnopravnost, ustvarile trden blok. Mi se borimo za pravično stvar in ker smo v tej borbi hrabri, bomo tudi zmagali! Nato je govoril dr. Ivan Pavičič, ki je v svojem govoru pozdravil to misel Jugoslovanskega kluba in izrazil svoje veselje na smotrenim delovanjem

Jugoslov. in Narodnega kluba, ki nastopata kot močna falanga, kateri se bode pridružili tudi Muslimani. Po govoru dr. Pavičiča je povzel besedo muslimanski poslanec Salih Baljič. Govornik je omenil velike zasluge pokojnega dr. Kreka in še danes živečega dr. Korošca, ki sta dvigala svoj glas takrat, ko so drugi molčali. Zvečer je povabil goste-poslance na svoj dom g. Blaško Rajič, nato pa so posestili proslavo Velikega Prela, s katero se je završil pomembni dan.

d CARINSKI BLAGOSLOV. Na progi Vinkovci—Beograd leži 2000, reci mi, piši dvatisoč vagonov, natovorjenih z blagom za belgrajske trgovce. Vagoni ležijo zato, ker belgrajska carinarna, čeprav ima prostorna skladišča, v kateri gre 150 vagonov blaga, dnevno ne prevzame in ne zacarinira več kot 5 vagonov. V 200 dnevih bi potemtakem omenjenih 2000 zacarinili. Res, čudno, da sedaj noče funkcionirati, akoravno imajo denokratje povsod besedo.

d NOVI ZVONovi v naši škofiji. Podružnica Sv. Trojice pri Sv. Križu tik Slatine je dobila zvon, posvečen sv. Ceciliji, ki so ga z običajnimi svečanostmi podelili dne 6. t. m. v do sedaj osamljeni zvonik. Velike zasluge za ta zvon si je pridobil predvsem č. g. nadžupnik Korošec; tudi cerkvena ključarja, Janez Zorman in Andrej Skrabl, sta storila velika v tem oziru. — Tudi mala župnija Gornja Ponikva, ki šteje jedva 700 duš, si je omislila dva nova bronasta zvonova, ki sta veljala skupno 195.000 K. Vplivni moške male župnije so zbirali vztrajno in tako dolgo, dokler niso zbrali primerno svoto. Pač lep dokaz verskega navdušenja in požrtvovalnosti.

d NOVA TRGOVINA v Račjem. V Račjem je prevzel Josip Hvalec znano trgovino Th. Bothe, ki je bila delj časa zaprta. Ker ni bilo v Račjem, kakor tudi v obširni občini nobene trgovine, ki bi bila ustrezala vsem potrebam tamnjega prebivalstva, bo novo trgovino vsakdo v veseljem pozdravljaj. Več o tem v inseratnem delu lista.

d VOZNI RED. Iz Maribora vozijo sledeči vlaki: v Beograd brzovlak ob 13:58 vsako sredo, petek in nedeljo; v Trst ekspresni vlak ob 14:08 v sredo, petek in nedeljo, Lloyd-ekspres ob 1:19 vsak četrtek; v Ljubljano osebni vlak ob 11:16 in 17:30 ter mešanec ob 13:20 vsak dan; v Zagreb osebni vlak ob 5:24 vsak dan; v Prevalje osebni vlak ob 5:30 in 16:50 vsak dan; v Kotoribo osebni vlak ob 9:47 vsak dan; v Čakovec osebni ob 21:58 vsak dan, v Kotoribo isti vsako soboto in pred prazniki; v Ormož osebni vlak ob 7:10 vsak dan; v Praho brzovlak ob 15:38 vsak torek, četrtek in soboto; na Dunaj ekspresni vlak ob 15:08 vsak torek, četrtek in soboto, Lloyd-ekspres ob 4:42 vsak torek, osebni vlak ob 4:00 in 18:40 vsak dan; v St. Ilj osebni vlak ob 6:55, 14:10 in 18:40 vsak dan.

d ZA POTNIKE V NEMŠKO AVSTRIJO. Za potovanje v ozemlje Nemške Avstrije ali preko njega je treba preskrbeti pri zastopstvu nemško-avstrijskega državnega urada za zun. zadeve (Vertretung des deutsch-

österreichischen Staatsamtes für Aus-Beres) v Ljubljani, Valvazorjev trg 6, potrdilo (vizum) po naših predpisih pravilno izdane potne listine. Za to potrdilo zahtevajo 20 K. Potnike, ki se ne morejo izkazati s tako vidiranimi potnimi listinami, Nemci na obmejnih postajah ustavljajo in pošiljajo nazaj. d CESKE SOLE na Dunaju. Na Dunaju bodo otvorili začasno 14 čeških šol. V ta namen je odkazala občina češkim šolam nekaj poslopij na razpolago.

Iz Maribora.

d DANES zvečer ob pol 8. uri predava dr. A. Medved o boju med cerkvijo in državo. Dvorana kat. pomoč. društva Lekarniška ulica 6, (za rotovžem). Vabljeni vsi!

d GAŠPERLTEATER v Mariboru. Poleg državnega gledališča in dveh kinematografov smo dobili v zadnjem času v Maribor prav zanimiv »Gašperlteater« v »Volkstimme«. To socijalistično glasilo je začelo v zadnjih številkah neusmiljeno in na prav humorističen način obdelavati »Tabor«. Demokrat »Tabor« pa igra pri teh resničnih napadih od strani »Volkstimme« molčečega »gašperla«, s katerim dela socijalistično glasilo, kar hoče. Po Mariboru se sedaj govori, da je postal »Tabor« gašperleček, katerega pocukava »Volkstimme« za nitko in ga vleče, kakor se jej poljubi. Blagor ubogim na duhu, kjer njih je demokratsko kraljestvo!

d MARIBORSKA PODRUŽNICA S. P. D. naznanja: Članarina znaša za leto 24 K, novopristopivši plačajo poleg še 6 K vpisnine, uslanovnina je enkrat za vselej 400 K. Planinski Vestnik se naroča pri Osrednjem odboru ter stane za leto 70 K, zaključna številka za leto 1914 stane 10 K. — Člani plačajo v vseh gorskih kočah, izvzet je samo Hotel Zlatorog v Bohinju, polovično vstopnino in polovično prenočnino. Zeleti bi bilo, da se vsi lanskoletni člani javijo nemudoma pri enem sledečih gospodov, ki so prevzeli vpisovanje: Baloh & Rosina na Grajskem trgu, Ivan Kravos in Pinter & Lenard, Aleksandrova cesta. — Planinski pozdravi Blagajnik.

PLANINSKI PLES zadevajoče račune naj se nemudoma predloži gosp. dr. Lj. Brence, fin. svetniku v poravnavo.

Vestnik SKSZ.

d ODGOVORI na vprašalne pole prihajajo čudovito počasi. Do sedaj smo jih prejeli še komaj 11. Ali ni to znamenje zaspanosti v našem izobraževalnem delu. Vzdrumite se, enajsta ura bije.

d MALOMARNOST odgovornih činiteljev kriva nedelovanja društva, poročajo od nekdaj. Kaj pa če se bi činitelj, ki poroča o puščobi društva, dvignil in vzbudil zaspance v društvu k življenju. Živel pogum in požrtvovalnost! Nekdo vprašuje, kako začeti? Skličite občni zbor, porazdelite med ljudi »šarže« in govorite razmišljajte z njimi o tako aktualih

vprašanjih: O krščanski vzgoji, o nevarnosti Sokola, o potrebi Orla, o Cerkvi in državi, o boljševikih, o gospodarstvu itd. Berite pri vsakem predavanju tudi važne, še članke iz Straže, Gospodarja, Slovenca in na podlagi njihovih poročil podučite ljudstvo in imejte diskuzije. Tako boste imeli vedno dovolj tvarine. Ponekod imajo samo mesečno predavanja. Meni da bo to le premalo. Po zimi imejte vsaj vsake 14 dni sestanki.

d KATOL. IZOBR. DRUŠTVO v Ptujju prireja javna predavanja vsako prvo nedeljo v mesecu. Za mesec februar pa bo predavanje prihodnjo nedeljo, dne 13. februarja, popoldne po večernicah v dvorani min. samostana. Naprošen je govornik iz Maribora.

Orlovski vestnik.

o ODBOROVA SEJA telovadnega odseka Orel Maribor bo danes, 11. febr. 1921 ob pol 7ih zvečer v društvenem prostoru. Odborniki pridite sigurno! — Predsednik.

o ODBOROVA SEJA orlovskega okrožja Maribor bo v ponedeljek 14. februarja ob 7. uri zvečer v društvenem prostoru mariborskega Orla. — Odseki naj pošljejo po možnosti zastopnike! — Predsednik.

o ODBOROVA SEJA orlovskega okrožja Maribor bo v ponedeljek, dne 14. februarja ob 7h zvečer v društvenem prostoru mariborskega Orla. Odseki pošljite po možnosti zastopnike!

o 4. FANTOVSKI VEČER telovadnega odseka Orel v Mariboru bo v ponedeljek 14. februarja ob 8. uri zvečer v društvenem prostoru. Za vse člane, redne in podporne udeležba obvezna. — Vabljeni tudi ss. Orlice. — Bog živi!

o V NEDELJO, 13. februarja po večernicah se vrši ustanovni občni zbor šentlenarskega orlovskega okrožja v St. Lenartu. Isti dan bo tudi telovadni tečaj za novo okrožje. — Izobraževalna društva ne zamudite prilike in pošljite vsaj po 1 zastopnika, da se tečaja udeležijo. Naša organizacija se mora razširiti v vsako faro. Bog živi!

o PTUJSKO orlovsko okrožje. Opozarjamo odseke na tehnični tečaj okrožja od 12. do 15. februarja. Tečaj je zelo važen in je udeležba obvezna za vse načelnike in podnačelnike odsekov. Udeležbe naj se ga po možnosti tudi drugi člani telovadci. Za prenočišča je preskrbljeno.

o PTUJ. Dijaški Orel je vprizoril dne 2. febr. t. l. gledališko predstavo, ki je bila jako dobro obiskana od kmetškega ljudstva. Čudimo se pa, da naše prireditve bojkotira naša inteligenca.

o DNE 20. FEBR. t. l. ponovi ptujski Orel igro »Na dan sodbe« popoldne ob treh v Narodnem domu. Upamo, da nas poseti slavno občinstvo v še večjem številu.

Narodno gospodarstvo.

g ZA TRGOVSKO POGODBO Z ITALIJO. Politični pogodbi z Italijo mora slediti trgovska, predpriprave za pogajanja se že pričenjajo in bistveno

se bodo različna vprašanja rešila v predpripravi. Pri političnih pogajanjih smo bili takorekoč brez moči, odvisni samo od dobrote in vpliva Wilsona; pri trgovskih pogajanjih smo mi močnejša stran in Italijani slabjša. Italijani potrebujejo od nas mnogo, mi od njih pravzaprav ničesar! Italijani imajo samo take stvari, katere imamo tudi mi, ali pa, ki so nam nepotrebne (vino, cvetje, južno sadje), ali katere dobimo lahko od drugod — tkanine in drugi tovarniški izdelki. Če ne bomo sami z nerodnostjo in osebnimi oziri pokvarili našega stališča, dosežemo lahko mnogo. Vendar je opravičena bojazen, da bodo pri nas skušali zamešetariti koristi naroda in države za osebne koristi nekaterih krogov. Silno sumljiv je tozadevni uveljavitelj četrtkovskega »Naroda«. Pisan je tako nekako skrivnostno, visokobesedno in naivno, da ga moraš pazno prečitati, preden uvidiš, kaj namerna. Govori zelo patrijotično in jugoslovansko, povdarja večkrat svojo skrb za neodrešene brate. Smisel je pa približno sledeči: Naši krčmarji in vinski trgovci bi radi dobivali ceneno in slabo italijansko vino, Italija potrebuje lesa, torej dajmo les za vino, pa bo zaslužil krčmar in rekli bomo, da smo to storili iz ljubezni do neodrešenih bratov, četudi je gotovo, da bodo iz take zamenjave imeli najmanjšo korist primorski Slovenci. Za to bo že skrbela italijanska vlada.

g ŽITNE CENE. V Beogradu stane meterski stot pšenice 950—1000 K, koruze 420 K in ovsa 250 K. V Osijeku plačujejo meterski stot pšenice po 1000—1010 K, koruze po 400 K, ovsa po 330—340 K. V Vinkovcih stane meterski stot pšenice 950 K, ovsa 250 K, v Subotici pšenice 900—950 K, koruze 320—340 K in meterski stot ovsa 220 K. V Bački stane meterski stot pšenice 960—980 K, ječmena 300 K, koruze 360—380 K, 1 kg moke-nulace 15 K.

g CENE KOŽAM PADAJO. Na mednarodnem trgu opažamo stalno padanje cen za kože. Cene mnogim vrstam kož so padle že pod cenami iz leta 1914.

g CENE ZA OLJE. Letos si obe-tajo v Dalmaciji, da bodo pridelali velike množine olja. Računa se, da se to leto najmanj 100 vagonov olja izvažalo iz Dalmacije. Cena olju bo znašala 40—44 K za kg.

g PADANJE CEN za električne stroje. V Nemčiji so padle cene za električne stroje za 10%. Do sedaj so padle cene teh izdelkov za eno celo tretjino.

g DAVEK na poslovni promet. Vsled razglasitve »Uradnega lista« št 11 bi se moralo plačati z 15. t. m. davek na poslovni promet. Vsled protesta Zveze trgov. gremijev in vseh zbornic je ministrstvo to naredbo začasno preključilo, ter se bode ta davek na drug način pobiral, kar se še pozneje razglasi. — Trgovski gremij.

g NIČVREDNOST RUSKEGA RUBLJA. Ruska sovjetska vlada nemurno tiska na milijarde novih rubljev in jih spravlja v promet. Vrednost ruskega rublja je tako malen-

Moj stric in moj župnik.

Iz francoščine prevedel Paulus.

(Dalje.)

Toda bolezen se je razvijala tako naglo, da je moj stric že dobil brzovlak o njeni smrti, ko še ni utegnil odgovoriti na župnikovo pismo. Takoj je brzovjavno odgovoril, da mu ni mogobe, priti na pogreb.

Drugi dan sva prejela tudi njegovo pismo. Pisal je, da ga je tugal protin, da se ni popolnoma okreval in da v Buisson ne more priti. Prosi pa gospoda župnika, naj me spremi do C., do kamor upa, da mu bo mogoče priti naproti.

Telo smo pokopali brez sijaja in slovesnosti. Ni bila posebno priljubljena, zato je tudi ni spremljalo mnogo sožalja pri pogrebu.

Resno sem se trudila, da bi čutila vsaj nekaj žalosti, pa se mi ni posrečilo. Kolikor mi je tudi očitala moja vest, v moji glavi in v mojem srcu se je oglašalo čuvstvo, ki mi je glasno pravilo, da sem rešena prostia —

Stric je določil moj odhod na deset avgust. Ostala sta mi še dva dni za Buisson in preživela sem ju v žu-

pnikovi družbi. Ubogi gospod! Od nre do ure mu je upadal obraz, čim bolj se je bližala najina ločitev.

V torek je dal pripraviti izbran obed in zadnjikrat sva sedela drug drugemu nasproti, da bi se okrepleli za poslednje trenutke. Toda vs k grižljaj naju je dušil in jaz sem se z naporom vseh moči zadrževala solze.

Ubogi župnik je prebil noč brez spanja. Žalost mu ni dala zatisniti oči in ker me ni mogel spremljati v C. je napisal za strica sedemnajst stranidolgo pismo. Kakor sem pozneje zvedela, je v njem naštel in popisal vse moje dobre lastnosti, velike, srednje in male. O slabostih ni bilo niti govora.

„Moje ljubo dete“, mi je dejal po dolgem molku, „ne boste pozabili svojega starega župnika?“

„Nikdar! Nikdar!“ sem živahno odgovorila.

„Ne pozabite pa tudi mojih nasvetov! Nikar se ne vdajajte domišljiji, Reginal!“

Primerjal bi jo ljubki lučici, ki razsvetljeje in oživlja razum, dokler gori zmrna. Če pa jej prijetje preveč olja, se razname v poželjiv pla-

men, ki upepeli hišo in ne pusti druge za seboj ko pogorišče in ogorke.“

„Potruditi se hočem, da bom modro vladala svoj plamenček, gospod župnik, ampak povem vam: plamenček ogenj imam zelo rada!“

„Pazite, da ne pogorite! Z ognjem se ni igrali!“

„Samo majhen plamen, gospod župnik! Tako zabaven je! In če bo nevarnost, pa polijem mrzle vode na ognjišče.“

„Kje pa boste vzeli mrzle vode, dete!“

„Ah, še ne vem —! Morebiti se naučim nekega dne tudi tega!“

„Ljubi Bog daj, da bi se vam nikdar ne bilo treba tega učiti!“ je vzkliknil župnik. „Mrzla voda, dete, to so razočaranja in bridkosti! Goreče bom molil vsak dan, da bi jih nikoli ne srečali na poti življenja!“

Solze so mi silile v oči, ko sem slišala svojega župnika tako govoriti, in izpila sem velik kozarec vode, da bi se pomirila.

„Preden vas zapustim“, sem spet začela, „vam moram še nekaj povedati! Zdi se mi, da imam zelo izrazito nagnjenje do koketnosti.“

„To je slabost, ki jo imajo vse

ženske, dobro vem,“ je rekel s svojim dobrovoljnim nasmehom. „— le preveč se jej ne smete vdati! Sicer pa vas bo občevanje z velikim svetom naučilo, držati v ravnotežju vašo čuvstva, in vaš stric je zmoten človek, znal vas bo prav voditi.“

„Kako bo zanimalo, živeti v velikem svetu, v družbi, gospod župnik! Prav gotovo bom vsem dopadla, ker sem tako lepa — —“

„Ni dvoma, ni dvoma! Ampak nikar ne zaupajte pretiranemu dobrikanju! Varujte se ničemurnosti!“

„Bežite no! Saj je vendar tako naravno, da človek želi drugim dopasti! Na tem vendar ni nič hudega!“

„Hm, hm — —! Poglejte si kaka široka moralat!“ je odgovoril župnik in se grabil za lase. „Končno, tako sodite vi v vaših letih, in hvala Bogu, niste še tako daleč, da bi morali reči s Pridigarjem: „Ničemurnost in ničemurnost in vse je ničemurnost!“

„Kako tale Pridigar pretirava! In potem, pred davnim časom je živel Mislum, da morajo biti njegovi nazori pač že zelo zastareli!“

Dalje prihodnjic.

stna, da se ta denar sploh ne smatra
roč kot plačilno sredstvo, kajti za
1000 ruskih rubljev se dobi 4 naše K.
Opozarjamo prebivalstvo zlasti Ptuj-
kega polja, ki r se nahaja večje šte-
vilo ruskih beguncev predysem v Str-
nišču, da ne sprejemajo teh ruskih
novčanic, ki so označene s srpom in
kladivom.

VREDNOST DENARJA. 100
avstrijskih kron stane 25-26% naših
kron, za 100 nemških mark plačaš
237-238 naših kron, za 100 laških lir
520-525 naših kron, za 1 dolar mo-
raš dati 146.50-147.50 naših kron, za
100 francoskih frankov 1000-1010 na-
ših kron in za 100 čehoslovaških kron
plačaš 175 naših kron.

Dne 8. svečana 1921 je po dolgi mučni bolezni, previden s tolažili
sv. vere, preminul naš dragi soprog, ozir. oče, brat, svak

dr. Josip Ipavic,

okrož. zdravnik v Sv. Jurju ob juž. žel., skladatelj.

Pogreb dragega ranjkega se je vršil v četrtek, dne 10. svečana 1921 ob
1/2 16. uri (1/2 4. pop.) Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek, dne 11. sve-
čana ob pol 8. uri zjutraj. 88

Minka Cajnkar
Lini Artman
sestri.

Anica Cajnkar
nečakinja.

Stud. phil. Tomaž Cajnkar
nečak.

Berta Ipavic
soproga.

Dr. Benjamin Ipavic
zdravnik v Mariboru, brat.

Dr. Marko Ipavic
okraj glavar v Slovenjgradcu,

brat.

Jožek, Božo stna.

Tomaž Cajnkar
avorni svetnik, predsednik
okrož. sodišča v Mariboru.

Janko Artman
trgovca, župan v Sv. Jurju ob
južni železnici, s. ak.

Zadružna banka podružnica Maribor

Gospodska ulica 20 (Pirchanova hiša)

Posluje v vseh bančnih strokah - Stranke sprejema dnevno ob urad. urah

Centrala
SPLIT

Podružnice Maribor, Zagreb, Novi Sad

Afilijacija:

4-41

Zadružna banka Rijeka, Zadružna štedionica Trst

Centrala
SPLIT

Bankovni oddelček: Bavi se z vsemi bančnimi posli.
Obavlja izplačila na vsa tuzemska in inostranska tržišča
pod najugodnejšimi pogoji.

Blagovni oddelček: Kupuje in prodaje na veliko
vse domače in prekomorske proizvode.

Menjalnica: Kupuje in prodaje tuje valute, devize
in čeke ter vse vrste domačih in tujih papirjev.

Vloge: Sprejema denar na vložni žiro in tekoče ra-
čune ter jih obrestuje pod na boljšimi pogoji.

Vloge na knjižice obrestuje s 4 1/4 % netto.

== Osnovna glavnica 50 milijonov kron ==

NAZNANILO!

Podpisani vljudno javljam cenj. občinstvu Maribora in okolice, otvoritev
največje, prvorazredne, novourejene restavracije na Grajskem trgu št. 4,
katero sem otvoril dne 2. februarja pod imenom

„GRAJSKA KLET“.

Restavracijo bom vodil osebno ter sem isto kljub težavnemu času vnapre-
uredil ter okusno opremil, posebno s krasnimi ložami, katere bodo nudile cenj.
obiskovalcem dovoljno udobnost.

Postregel bom cenj. gostom s prav izbornim vinom iz najboljših jerusalem-
skih, ljutomerskih in turškoverških vinogradov. Ob enem sem poskrbel izborne
kulinjo s toplimi in mrzlimi jedili ter vzorno postrežbo.

Za mnogobrojni obisk in naklonjenost cenj. občinstva se priporočam in
beležim z velespoštovanjem Gjuro pl. Valjak.

„PETOVIA“

USNJARSKA INDUSTRIJA D. D.

NA BREGU PRI PTUJU (SLOVENIJA)

je pričela z obratom
tovarne za čevlje

Izdeluje vsakovrstne Goodyear in Mae-Kay
čevlje za gospode in dame, navadne de-
lavske kakor tudi najfinejše luksuzne čevlje

MALA NAZNANILA

PRODA SE:

Ceno kupite moške hlače
120-190-230-280, moške
spodnje hlače K 80- in 88-
srajce pisane ali bela K 120-
145-170-210, hlačešina 126 cm
široka 1 m K 70- do 148-
plavotisk, lep, 1 m K 40-
45-48-50, oksford, dober 1 m
K 40-46-50, rujava platno
1 m 34- do 40-50, šifoni, fini
1 m K 42- do 50-52, pred-
pasniki za ženske K 58-66-
72-85, glavni robci, lepi
K 30-36-42-48, konjske
štrange 1 par K 24-30-38-
44-48, uzde navadne in
pletene K 15-17-21, vrvi za
perilo, zidarje, tesarje in seno;
dežni gumi plašč, angleški kron
1120-1140, žamet rižast, črn, rujav
in zelene barve za moške oble-
ke 1 m K 130- do 145-150,
toaletno milo, žepna zrcala, britve,
nože, trake za čevlje, cigaretno
papirčke, vse vrste krtač, las-
ne igle, glavničke in raznega
drugega blaga v zalogi

Alojz Gnušek, Maribor,
Glavni trg št. 6, Slovenija. 65

Lep konj in lahek športni
voziček z opremo
se prodaja. Vpraša se v upravi
lista. 84

Hiša je na prodaj v Mariboru.
Koroška cesta 106. Po-
jasnila daje Martin Kraner,
Meljska cesta 10. 85

Hiša enonadstropna z gostil-
no in mesarijo se prodaja
v Studencih pri Mariboru,
Aleksandrova cesta 17. 87

Inserirajte v Straži!
Straža je najbolj
razširjen list na
Slov. Štajerskem!

SLUŽBE:

Služba cerkovnika

in organista pri Sv. Marjeti niže
Ptuja se razpisuje. Nastopi se
se lahko takoj. Plača po do-
govoru. 2-2 80

Slikarsk. pomočnika

samostojnega sprejme Franc
Krajnc, slikarski mojster, Ma-
ribor, Cvetlična ulica 8. 2-3 82

Širite „Stražo“!

Vrtnarski pomočnik,

izučen, popolnoma več v vzgo-
jevanju zelenjave in cvetlic, se
išče. Mesečna plača 350 kron,
hrana, stanovanje, kurjava in
razsvetljava. Vrhutega 20 odstot.
od svote, katera se skupi od
prodaje zelenjave. Ponudbe s
prepisom spričeval je poslati
tako na Vlastelinstvo Jalkovec
pri Varaždinu. 86

OTVORITEV TRGOVINE v Račjem

Naznanjam cenjenemu občinstvu v Račjem
in okolici, da sem

**prodal svojo trgovino
g. Josipu Hvalec**

ter se ob tej priliki zahvaljujem vsem za za-
upanje, katero sem si v tako obilni meri pri-
dobil. Prosim, da slavno občinstvo ptujskega
polja ob priliki poseti trgovino mojega na-
slednika, ki bo postregel vsakega tudi v na-
prej kar najbolje.

Z velespoštovanjem

Th. Bothe
Račje.

Naznanjam cenj. občinstvu v Račjem in
okolici, da sem prevzel

trgovino Th. Bothe
v Račjem

ter zagotavljam slavno občinstvo, da se bom
z vsemi močmi potrudil postreči vsakega kar
najbolje. Imel bom vedno bogato zalogo razno-
vrstnega mešanega blaga, manufakturnega in
galanterijskega blaga, železnine ter vseh de-
želnih pridelkov. Kupim ozir. zamenjam razno-
vrstne deželne pridelke. Prosim, da se vsak
sam prepriča ter upam, da bo zadovoljen. Za
obilen obisk se kar najtopleje priporočam in
beležim z odličnim spoštovanjem

Josip Hvalec
Račje.